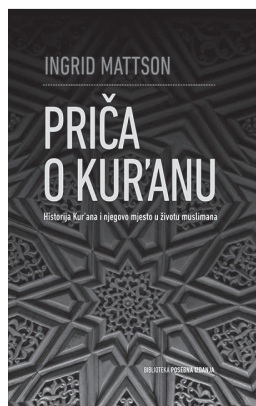

su teške historijske prilike udaljile od matice. Hiljade imena koja se spominju u knjizi biće dobar znak ovdašnjim Bošnjacima da uspostave kontakte sa svojim rođacima u Turskoj. Uz razgovore sa našim ljudima, potkrijepljenim fotografijama, njih 166, autori nad daju podatke i o obidenim mjestima, gdje se nalaze, koliko imaju stanovnika itd. što je dodatna vrijednost knjige.

Ono što posebno imponuje u knjizi u pisanju Amira Hodžića i Mirsada Kalajdžića je neposrednost i konkretnost, gdje su sagovornici u prvom planu, pa kada knjigu čitate imate dojam da lično razgovarate sa tim našim ljudima, zbog čega se ona čita na dušak, bez predaha.

Naravno, kako i autori ističu, mnogi Bošnjaci u Turskoj su tokom ovog dugog vremena u tuđini izgubili svoj identitet, dobili druga prezimena i asimilirali se u tursko društvo. Ova knjiga će donekle pomoći da se taj trend asimiliranja i otuđivanja ublaži, jer su naši Bošnjaci u Turskoj važan politički faktor i sve se više na njih računa prilikom izbora na svim nivoima vlasti u toj zemlji.

Salih Smajlović

Priča o Kur'anu

[Ingrid Mattson, *Priča o Kur'anu: historija Kur'ana i njegovo mjesto u životu muslimana*, prijevod Azra Mulović, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2015.]

Knjiga *Priča o Kur'anu: historija Kur'ana i njegovo mjesto u životu muslimana* autorice Ingrid Mattson (*The Story of the Qur'an: Its History and Place in Muslim Life*) predstavlja

jedan sveobuhvatni uvodnik, ne samo u Kur'an nego u islam općenito, pa ne bi bila greška i da je nazvana "Uvod u islam" ili "Uvod u tefsir", što ova knjiga i jeste.

Autorica na jedan nadasve zanimljiv, pitak, ali istovremeno i akademski jezik čitaoca uvodi u samu suštinu svete knjige muslimana. Indikativno je što ona svoju priču o Kur'anu započinje i završava sa ženom u centralnoj ulozi iz razloga što se islamu prigovara, tobože neravnopravan status muškarca i žene. Kao što smo već kazali, autorica knjigu otvara sa ženom po imenu Havla koju muž odbija na što se ona žali Poslaniku. Koliko god ta situacija, u jednu ruku, pokazuje i involviranost Poslanika u svakodnevnicu mlade muslimanske zajednice, ona ukazuje i na stepen žene u islamu koji je jednak muškarcu. Na kraju Bog objavljuje ajete kojima prekorava njenog muža i druge koji svojim suprugama nepravdu čine. Autorica nas tom pričom uvodi u glavnu temu Kur'ana, kako bi to rekao Fazlur Rahman, a to je sami Bog. Ne ulazeći u duboku teološku razradu smatra da je najbolje Bog opisan riječima "Bog čuje i odgovara."

U uvodnom dijelu dobija se osjećaj kako je autorica imala pred sobom Kur'an ustrojen po redoslijedu objavljivanja, nudeći nam prvo određene mekanske ajete koji tretiraju Božiju Jednoću i Jednobitnost kao i moralnu dimenziju čovjeka, a onda i medinske ajete koji u najvećoj mjeri pružaju osnovu za organizaciju zajednice. Pored toga autorica se bavi samim geografskim i vremenskim toposom regiona u koji je spuštена Riječ Božija uvodeći nas u polje diskusije o porijeklu Kur'ana, standardizacije Mushafa te vrijednostima učenja, memorisanja i proučavanja Božije knjige.

Mattson o tome šta je Kur'an za muslimane kaže "da se Kur'an nikada ne spušta na pod; on obično stoji na visokoj polici, pa čak i kad su knjige naslagane jedna na drugu (naprimjer, kad naučnik ili student radi istraživanje), Kur'an je obično postavljen na vrhu hrpe."

Poglavlje "Šta je Bog zaista htio reći: tumačenje Kur'ana" predstavlja

centralni dio knjige. To je tefsirski dio te u njemu autorica nudi osnovne postulate koje osoba treba slijediti ako želi da uđe u semantičke, značenjske i kontekstualne dubine Svetog teksta.

Autorica svoje djelo završava kako je i započela – sa ženom u centralnoj ulozi. To se ogleda u tretiranju dva "sporna" pitanja u islamu koja se direktno tiču: pitanje nasljeđivanja i pitanje udaranja žene. Iscrpno tretira ajete o torturi i nasljeđivanju nudeći nove moguće interpretacije Teksta kroz kontekstualizaciju i dublju lingvističku analizu istih.

Možda je najbolju preporuku ove knjige dao Rabbi Burton L. Visotzkyja sa Jewish Theological Seminary riječima da je ona "obavezno štivo za muslimane, kršćane, Jevreje, za sve koji bi htjeli razumjeti Kur'an i njegove sljedbenike. Preporučuje se školama i tečajevima pri univerzitetima, sinagogama, crkvama i džamijama."

Ingrid Mattson je rođena 1963. godine u Kitcheneru (Kanada). Trenutno predaje islamske studije na University of Western Ontario. Aktivna je na području međureligijskog dijaloga.

Halid Hajdarević i Resul Alić

Šesti tom Brillvog Godišnjaka

(*Yearbook of Muslims in Europe*, ur. Jørgen S. Nielsen, Samim Akgönül, Ahmet Alibašić i Egdūnas Račius, Brill, Leiden, 2014.)

Početak ove, 2015. godine renomirana svejska izdavačka kuća "Brill" izdala je 6. svezak *Godišnjaka muslimana u Evropi* koji obuhvata podatke iz 2013. godine.